

Warszawa, dnia 01 czerwca 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

FN6.054.12.2018

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana posła Jana Szewczaka (nr interpelacji 22007) w sprawie „nieuczciwej konkurencji na polskim rynku ubezpieczeniowym ze strony zagranicznych zakładów ubezpieczeń prowadzących w Polsce bezpośrednią działalność z terenu innego państwa” (interpelacja nr 22007), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Na wstępie należy wskazać na normy systemowe dotyczące działalności zagranicznych zakładów ubezpieczeń z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, wykonujących działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na podstawie art. 204 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170, z późn. zm.), zagraniczny zakład ubezpieczeń z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej może wykonywać działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli uzyskał odpowiednie zezwolenie na wykonywanie tej działalności w państwie, w którym ma swoją siedzibę. Jednocześnie taki zagraniczny zakład ubezpieczeń może wykonywać działalność przez oddział (na zasadzie swobody przedsiębiorczości), tj. w oparciu o własne struktury tworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, tj. bezpośrednio z państwa siedziby, bez tworzenia własnych struktur na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie zaś z art. 205 ust. 2 ww. ustawy, za zobowiązania z tytułu wykonywanej działalności ubezpieczeniowej zagraniczny zakład ubezpieczeń odpowiada całym swoim majątkiem.

Stosownie do brzmienia art. 204 ust. 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, wyłączny nadzór nad gospodarką finansową zagranicznego zakładu ubezpieczeń z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, wykonującego działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sprawuje organ nadzorczy państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym zakład ma swoją siedzibę. W kontekście zatem regulacji art. 205 ust. tej ustawy zagraniczne zakłady ubezpieczeń lub reasekuracji podlegają ograniczonemu nadzorowi polskiego organu nadzoru (Komisji Nadzoru Finansowego). Stosownie do tego przepisu wszystkie zagraniczne zakłady ubezpieczeń z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonujące działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stosują przepisy prawa polskiego w zakresie niezbędnym dla ochrony nadrzędnego interesu publicznego, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że co innego wynika z umowy międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, z zastrzeżeniem art. 204 ust. 3 ustawy.

W przypadku naruszenia przez zagraniczny zakład ubezpieczeń takich przepisów, organ nadzoru może zastosować wobec zagranicznego zakładu ubezpieczeń środki nadzorcze wskazane w art. 214 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. W szczególności organ nadzoru może:

- a) żądać przedstawienia przez przedmiotowy zagraniczny zakład ubezpieczeń umów ubezpieczenia oraz innych dokumentów w celu zbadania ich zgodności z przepisami prawa polskiego dotyczącymi umowy ubezpieczenia,
- b) w sytuacji, w której organ nadzoru stwierdzi, że zagraniczny zakład ubezpieczeń przy wykonywaniu tej działalności nie przestrzega przepisów prawa polskiego, zobowiązać ten zakład, w drodze zalecenia, do usunięcia nieprawidłowości,
- c) w przypadku gdy zagraniczny zakład ubezpieczeń nie wykonuje zalecenia, organ nadzoru może zobowiązać go do jego wykonania w drodze decyzji,
- d) w przypadku, w którym zagraniczny zakład ubezpieczeń nie podejmie koniecznych, wskazanych działań, organ nadzoru informuje o tym organy nadzorcze innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym zakład ten ma siedzibę,

e) w sytuacji, w której pomimo zastosowania środków przez organy nadzorcze innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej wobec zagranicznego zakładu ubezpieczeń środki te okażą się niedostateczne lub nie zostaną zastosowane a zagraniczny zakład ubezpieczeń w dalszym ciągu narusza przepisy prawa polskiego, organ nadzoru, po poinformowaniu właściwych organów nadzorczych państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym zakład ten ma siedzibę, może:

- zastosować wszystkie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do krajowych zakładów ubezpieczeń, aby zapobiec dalszym naruszeniom prawa,
- złożyć wniosek o pomoc do Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA);

f) organ nadzoru w ramach wskazanych wyżej czynności może również zakazać wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności ubezpieczeniowej przez zagraniczny zakład ubezpieczeń.

Mając powyższe na uwadze oraz w związku z przedstawionymi w interpelacji przez Pana posła wątpliwościami resort finansów zwrócił się do organu nadzoru, z prośbą o ustosunkowanie się do kwestii podniesionych w interpelacji.

W odpowiedzi organ nadzoru wskazał, iż wspomniane powyżej środki nadzorcze podejmowane przez organ nadzoru nie mogą wkraczać w sferę gospodarki finansowej zakładu ubezpieczeń, jako że nadzór nad gospodarką finansową sprawuje wyłącznie organ nadzorczy państwa, w którym zakład ubezpieczeń ma swoją siedzibę. W związku z powyższym KNF nie jest właściwy do podejmowania działań nadzorczych związanych z oceną prawidłowości kalkulowania wysokości składek oraz oceną czy składki zapewniają pokrycie kosztów działalności ubezpieczeniowej oraz wykonanie zobowiązań z umów ubezpieczenia. W powyższym zakresie - w przypadku powzięcia wątpliwości, że działalność zagranicznego zakładu ubezpieczeń narusza przepisy dotyczące gospodarki finansowej obowiązujące w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym zakład ten ma siedzibę - KNF może jedynie poinformować o tym organ nadzorczy tego państwa członkowskiego.

Odnosząc się do pytania związanego z działalnością duńskiej firmy Gefion Insurance A/S, Urząd Komisji Nadzoru Finansowego poinformował, że organ nadzoru podejmuje działania w ramach bieżącego nadzoru KNF, jednakże przekazanie szczegółowych informacji w tym zakresie jest ograniczone przepisami art. 372 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, który zobowiązuje w szczególności członków organu nadzoru, pracowników urzędu do nieujawniania osobom nieupoważnionym informacji, z którymi zapoznały się w trakcie wykonywania swoich obowiązków wynikających z ustawy, z wyjątkiem informacji uniemożliwiających rozpoznanie pojedynczego zakładu lub zakładu reasekuracji. Przepisy ustawy nie przewidują w tym zakresie, by dostęp do tego rodzaju informacji, na podstawie przepisów szczególnych, posiadały osoby wykonujące mandat posła lub senatora.

Przedstawiając powyższe należy dodatkowo wskazać, iż w chwili obecnej prowadzone są prace koncepcyjne w zakresie ewentualnego wprowadzenia rozwiązań prawnych przyznających organowi nadzoru dodatkowe środki oddziaływania wobec zagranicznych zakładów ubezpieczeń lub zagranicznych zakładów reasekuracji z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej wykonującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług. We wstępnych pracach uzgodnieniowych uczestniczą przedstawiciele Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Finansów.

Z poważaniem,

z upoważnienia Ministra Finansów
Piotr Nowak
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/